

Załącznik

do Zarządzenia Nr 126/2019

Wójta Gminy Dąbrowa Biskupia

z dnia 23 października 2019r

**ZASADY STOSOWANIA MECHANIZMU PODZIELONEJ PŁATNOŚCI
W PODATKU OD TOWARÓW I USŁUG
PRZEZ JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE GMINY DĄBROWA BISKUPIA**

I. UZASADNIENIE DLA WPROWADZENIA ZARZĄDZENIA

1. Ustawą z dnia 9 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r., poz. 1751), począwszy od 1 listopada 2019r. dokonywanie płatności na podstawie faktur VAT dokumentujących nabycie określonych towarów i usług będzie wymagało zastosowania mechanizmu podzielonej płatności w VAT (MPP). Ustawa ta wprowadza regulacje dotyczące:
 - a) obowiązku dokonywania płatności za faktury VAT zakupowe z zastosowaniem MPP w określonych sytuacjach i sankcje w razie braku wywiązania się z tego obowiązku;
 - b) obowiązku umieszczania na fakturze VAT sprzedażowej adnotacji „mechanizm podzielonej płatności” w określonych sytuacjach i sankcje w razie braku wywiązania się z tego obowiązku;
 - c) odpowiedzialności solidarnej nabywcy towarów wymienionych w załączniku nr 15 ustawy o VAT za podatek VAT wynikający z faktury VAT opiewającej na kwotę poniżej 15 000,00 zł brutto.
2. Płatność musi zostać zrealizowana z zastosowaniem MPP, gdy są spełnione łącznie trzy warunki, tj.:
 - a) nabywane są towary lub usługi wymienione w załączniku nr 15 do ustawy o podatku od towarów i usług¹⁾ (stanowiący załącznik do niniejszego dokumentu);
 - b) transakcja jest udokumentowana fakturą VAT, na której wykazano podatek VAT;
 - c) kwota należności ogółem wynikająca z faktury VAT jest równa lub przekracza 15 000,00 zł brutto.
3. Zastosowanie MPP wymaga od osoby zlecającej wykonanie przelewu bankowego wybrania jego realizacji z zastosowaniem MPP, tj. poprzez wpisanie w poleceniu przelewu:
 - a) kwoty podatku VAT wynikającej z opłacanej faktury VAT;

¹⁾Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2018 r., poz. 2174; dalej jako: „ustawa o VAT”).

- b) kwoty brutto wynikającej z opłacanej faktury VAT;
 - c) numeru opłacanej faktury VAT;
 - d) numeru VAT (NIP) dostawcy towaru lub usługodawcy.
4. Brak zastosowania MPP przez jednostkę organizacyjną w odniesieniu do płatności za fakturę VAT zakupową, która musi zostać zrealizowana z zastosowaniem MPP spowoduje wyciągnięcie przez organy podatkowe negatywnych konsekwencji zarówno względem Gminy jako podatnika VAT, jak również w określonych przypadkach względem konkretnej osoby fizycznej odpowiedzialnej za prawidłowe dokonanie płatności. Mianowicie, brak zastosowania MPP mimo istnienia takiego obowiązku może doprowadzić do:
- a) nałożenia sankcji w wysokości 30% podatku VAT wynikającego z faktury VAT – sankcja nakładana na Gminę jako podatnika VAT;
 - b) odpowiedzialności karnoskarbowej zagrożonej grzywną w maksymalnej wysokości – sankcja nakładana na osobę fizyczną odpowiedzialną za dokonanie płatności z pominięciem MPP.
5. Również nieprawidłowe wystawienie przez jednostkę organizacyjną faktury VAT sprzedażowej dotyczącej towarów lub usług wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT, tj. brak zawarcia na fakturze adnotacji „mechanizm podzielonej płatności” może doprowadzić do negatywnych konsekwencji, tj.:
- a) nałożenia sankcji w wysokości 30% podatku VAT wynikającego z wystawianej faktury VAT – sankcja nakładana na Gminę jako podatnika VAT;
 - b) odpowiedzialności karnoskarbowej zagrożonej grzywną – sankcja nakładana na osobę fizyczną odpowiedzialną za brak dodania adnotacji „mechanizm podzielonej płatności” na fakturze sprzedażowej jednostki organizacyjnej.
6. Biorąc powyższe pod uwagę, zawarte w niniejszym dokumencie zasady odnoszą się zarówno do obowiązków związanych z prawidłowym zastosowaniem MPP w odniesieniu do faktur zakupowych VAT jednostek organizacyjnych, jak również obowiązków związanych z prawidłowym wystawianiem faktur VAT sprzedażowych.
7. Dodatkowo, w pewnych okolicznościach również brak zastosowania MPP przy dokonywaniu płatności za faktury VAT opiewające na kwotę poniżej 15 000,00 zł brutto dokumentujących nabycie towarów wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT może wiązać się z ryzykiem pociągnięcia Gminy jako podatnika VAT do tzw. odpowiedzialności solidarnej za podatek VAT wynikający z takiej faktury. Odpowiedzialność solidarna Gminy w tego rodzaju sytuacjach wynika ze znowelizowanego art. 105a ust. 1 ustawy o VAT.

8. Biorąc powyższe pod uwagę, jednostki organizacyjne są zobowiązane do stosowania MPP w odniesieniu do wszystkich faktur VAT zakupowych dotyczących towarów i usług wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT, niezależnie od kwoty wynikającej z tych faktur.
9. Wprowadzenie od 1 listopada 2019 r. obowiązkowego MPP spowoduje, że po tej dacie dojdzie do całkowitej likwidacji rozliczania podatku VAT na zasadach odwrotnego obciążenia (z ang. reverse charge) w obrocie krajowym. W konsekwencji, po 1 listopada 2019 r. jednostki organizacyjne nie powinny otrzymywać, ani wystawiać faktur VAT z dopiskiem „odwrotne obciążenie” w odniesieniu do transakcji z polskimi podatnikami VAT.

II. ZASADY STOSOWANIA MECHANIZMU PODZIELONEJ PŁATNOŚCI (MPP) W ODNIESIENIU DO FAKTUR ZAKUPOWYCH

1. Jednostki organizacyjne są zobowiązane do dokonywania płatności z zastosowaniem MPP, gdy są spełnione łącznie dwa warunki:
 - a) nabywane są towary lub usługi wymienione w załączniku nr 15 do ustawy o VAT;
 - b) transakcja jest udokumentowana fakturą VAT, na której został wykazany podatek VAT.
2. Postanowienie z pkt. 1 powyżej nie dotyczy faktur VAT zakupowych jednostek organizacyjnych, na których zastosowano stawkę VAT w wysokości 0% oraz faktur VAT dokumentujących czynności zwolnione z VAT (ZW).
3. Jednostki organizacyjne są zobowiązane weryfikować czy dany towar/usługa znajduje się w załączniku nr 15 do ustawy o VAT na podstawie załącznika do niniejszego dokumentu lub wykazu znajdującego się pod poniższym linkiem:

<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190001751/T/D20191751L.pdf>
4. W celu ustalenia czy faktura VAT dotyczy towarów/usług wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT, osoby odpowiedzialne w ramach danej jednostki organizacyjnej za weryfikację faktur zakupowych pod względem merytorycznym, legalności, celowości i gospodarności są zobowiązane dokonać następujących czynności:
 - a) ustalić czy wystawca faktury VAT wskazał na niej adnotację „mechanizm podzielonej płatności”;
 - b) ustalić czy wystawca faktury VAT wskazał na niej kod PKWiU 2008 dla towaru lub usługi, której dotyczy faktura i czy kod ten znajduje się w załączniku nr 15 do ustawy o VAT;
 - c) ustalić czy wystawca faktury VAT wskazał na niej nazwę towaru lub usługi, której dotyczy faktura i czy nazwa ta znajduje się w załączniku nr 15 do ustawy o VAT;

- d) ustalić czy umowa/zamówienie/inny dokument stanowiący podstawę do wystawienia faktury VAT przez kontrahenta jednostki organizacyjnej określa kod PKWiU 2008 dla towaru lub usługi, której dotyczy faktura i czy kod ten znajduje się w załączniku nr 15 do ustawy o VAT;
- e) ustalić czy umowa/zamówienie/inny dokument stanowiący podstawę do wystawienia faktury VAT przez kontrahenta jednostki organizacyjnej określa nazwę towaru lub usługi, której dotyczy faktura i czy nazwa ta znajduje się w załączniku nr 15 do ustawy o VAT;
- f) ustalić wspólnie z osobą odpowiedzialną merytorycznie za współpracę z wystawcą faktury VAT czy towar lub usługa, której dotyczy faktura znajduje się w załączniku nr 15 do ustawy o VAT.

5. Jeżeli w wyniku weryfikacji, o której mowa w pkt. 4 powyżej, odpowiedź na którekolwiek z kwestii jest pozytywna, płatność musi zostać zrealizowana z zastosowaniem MPP.

6. Jeżeli po przeprowadzeniu weryfikacji, o której mowa w pkt. 4 powyżej, osoby odpowiedzialne w ramach danej jednostki organizacyjnej za weryfikację faktur zakupowych pod względem merytorycznym, legalności, celowości i gospodarności nie są w stanie ustalić czy dana faktura VAT dotyczy towarów lub usług wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT, płatność musi zostać zrealizowana z zastosowaniem MPP.

7. W celu weryfikacji czy dana faktura zakupowa dotyczy towarów lub usług wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT, jednostki organizacyjne mogą umownie zobowiązać swoich kontrahentów do wskazywania na fakturach kodu PKWiU 2008 oraz nazw dostarczanych jednostce towarów i świadczonych na rzecz jednostki usług.

8. Jednostki organizacyjne są zobowiązane dokonać płatności z zastosowaniem MPP względem faktury VAT, na której poza towarami lub usługami wymienionymi w załączniku nr 15 ustawy o VAT znajdują się również inne towary lub usługi niewymienione w załączniku nr 15 do ustawy o VAT.

9. Jednostki organizacyjne są zobowiązane dokonać płatności z zastosowaniem MPP względem faktury VAT wystawionej w fakturze obcej.

10. Jednostki organizacyjne są zobowiązane dokonać czynności, o których mowa w pkt. 4 powyżej przede wszystkim w odniesieniu do faktur VAT, na których wystawca nie zamieścił adnotacji „mechanizm podzielonej płatności”.

11. Jeżeli w sytuacji opisanej w pkt. 10 powyżej jednostka organizacyjna ustali, że faktura VAT dotyczy towarów lub usług wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT płatność za tę fakturę musi zostać zrealizowana z zastosowaniem MPP.

12. Jednostki organizacyjne są zobowiązane dokonać płatności z zastosowaniem MPP za fakturę VAT, na której wystawca zamieścił adnotację „mechanizm podzielonej płatności”,

niezależnie od tego czy w ocenie danej jednostki organizacyjnej towar lub usługa, której dotyczy faktura VAT są wymienione w załączniku nr 15 do ustawy o VAT.

13. W sytuacji, gdy jednostki organizacyjne dokonują płatności za fakturę VAT dotyczącą towarów lub usług wymienionych w załączniku nr 15 w transzach, płatność każdej transzy należy dokonać z zastosowaniem MPP.
14. Jednostki organizacyjne po 1 listopada 2019r. będą mogły dokonywać płatności z zastosowaniem MPP w odniesieniu do więcej niż jednej faktury VAT (tzw. płatności zbiorcze).
15. Jednostki organizacyjne mogą dokonać płatności zbiorczej za więcej niż jedną fakturę VAT z zastosowaniem MPP, o ile płatność dotyczy wszystkich faktur wystawionych przez tego samego kontrahenta w okresie nie dłuższym niż jeden miesiąc kalendarzowy.
16. Płatność zbiorcza z zastosowaniem MPP faktur z danego okresu musi dotyczyć również faktur z tego okresu, które dotyczą towarów lub usług innych niż wymienione w załączniku nr 15 do ustawy o VAT, tj. niepodlegających pod obowiązkowy MPP.
17. Dokonując płatności z zastosowaniem MPP w odniesieniu do więcej niż jednej faktury VAT, jednostka organizacyjna w poleceniu przelewu wskazuje:
 - a) łączną kwotę podatku VAT wynikającą z wszystkich opłacanych faktur;
 - b) łączną kwotę brutto wynikającą z wszystkich opłacanych faktur;
 - c) miesiąc kalendarzowy, w którym zostały wystawione faktury (zamiast numeru faktury);
 - d) numer NIP wystawcy faktur.
18. Jednostki organizacyjne są zobowiązane do zastosowania MPP przy zapłacie zaliczek, zadatków, przedpłat etc., jeśli dotyczą one towarów lub usług wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT.
19. Obowiązek zastosowania MPP dotyczy również zapłaty zaliczek, zadatków, przedpłat etc. udokumentowanych tzw. fakturą pro-forma.
20. Dokonując płatności z zastosowaniem MPP w odniesieniu do zaliczki, zadatku, przedpłaty etc., jednostka organizacyjna w poleceniu przelewu zamiast numeru faktury VAT wskazuje słowo „Zaliczka”.
21. Jeżeli przed dokonaniem płatności z zastosowaniem MPP za zaliczkę, zadatek lub przedpłatę, jednostka organizacyjna otrzymała od kontrahenta fakturę VAT dotyczącą tej płatności w poleceniu przelewu należy wskazać numer tej faktury VAT, zamiast słowa „Zaliczka”.

22. W przypadku, gdy faktura VAT dotycząca towarów lub usług wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT została w całości skompensowana (potrącona) w trybie art. 498 Kodeksu Cywilnego z wierzytelnością, którą dana jednostka organizacyjna posiadała względem wystawcy faktury, jednostka organizacyjna nie jest zobowiązana do zastosowania MPP w odniesieniu do tej faktury VAT.
23. W przypadku, gdy faktura VAT dotycząca towarów lub usług wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT została w części skompensowana (potrącona) w trybie art. 498 Kodeksu Cywilnego z wierzytelnością, którą dana jednostka organizacyjna posiadała względem wystawcy faktury, jednostka organizacyjna jest zobowiązana do zastosowania MPP w odniesieniu do pozostałej do zapłaty kwoty wynikającej tej faktury VAT.
24. Postanowienia zawarte w pkt. 22 i 23 powyżej, należy zastosować odpowiednio w odniesieniu do potrącania przez jednostki organizacyjne przysługujących im względem wystawców faktur VAT kar umownych.
25. Jednostki organizacyjne są zobowiązane do dokonania płatności z zastosowaniem MPP również w odniesieniu do faktur VAT dotyczących towarów i usług wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT, na których wystawca faktury wskazał jako rachunek właściwy do dokonania płatności, rachunek innego podmiotu np. faktora lub cesjonariusza.
26. Jednostki organizacyjne są zobowiązane stosować zasady opisane w pkt. 1-25 powyżej w odniesieniu do wszelkich płatności za faktury VAT, na których został wykazany podatek VAT dotyczące towarów lub usług wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT i wykonywanych po 1 listopada 2019r.

III. ZASADY STOSOWANIA MECHANIZMU PODZIELONEJ PŁATNOŚCI (MPP) W ODNIESIENIU DO FAKTUR SPRZEDAŻOWYCH

1. Jednostki organizacyjne dokonując na podstawie faktury VAT sprzedaży towarów lub usług wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT są zobowiązane każdorazowo na wystawianej fakturze zamieścić adnotację „mechanizm podzielonej płatności”, jeżeli całkowita wartość faktury VAT wynosi 15 000,00 zł brutto lub więcej.
2. Postanowienie z pkt. 1 powyżej nie dotyczy faktur VAT sprzedażowych jednostek organizacyjnych, na których zastosowano stawkę VAT w wysokości 0% oraz faktur VAT dokumentujących czynności zwolnione z VAT (ZW).
3. Jednostka organizacyjna może wskazać adnotację „mechanizm podzielonej płatności” w dowolnym miejscu faktury VAT dotyczącej sprzedaży towarów lub usług wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT (np. w pozycji „Uwagi”).

4. W celu ustalenia czy faktura sprzedażowa VAT jednostki organizacyjnej dotyczy towarów lub usług wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT, osoby odpowiedzialne w danej jednostce organizacyjnej za wystawianie faktur VAT muszą dokonać następujących czynności:
 - a) ustalić czy umowa/zamówienie/inny dokument stanowiący podstawę do wystawienia faktury VAT przez jednostkę organizacyjną określa kod PKWiU 2008 dla towaru lub usługi, której dotyczy faktura i czy kod ten znajduje się w załączniku nr 15 do ustawy o VAT;
 - b) ustalić czy umowa/zamówienie/inny dokument stanowiący podstawę do wystawienia faktury VAT przez jednostkę organizacyjną określa nazwę towaru lub usługi, której dotyczy faktura i czy nazwa ta znajduje się w załączniku nr 15 do ustawy o VAT;
 - c) ustalić wspólnie z osobą odpowiedzialną merytorycznie za realizację czynności w odniesieniu, do której wystawiana jest faktura VAT, czy towar lub usługa, której dotyczy faktura znajduje się w załączniku nr 15 do ustawy o VAT.
5. Jeżeli w wyniku weryfikacji, o której mowa w pkt. 4 powyżej, odpowiedź na którekolwiek z pytań jest pozytywna, fakturę należy wystawić z adnotacją „mechanizm podzielonej płatności”.
6. Jeżeli po przeprowadzeniu weryfikacji, o której mowa w pkt. 4 powyżej, osoby wystawiające fakturę VAT nie są w stanie ustalić czy wystawiana faktura dotyczy towarów lub usług wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT, fakturę należy wystawić z adnotacją „mechanizm podzielonej płatności”.
7. W celu łatwiejszego weryfikowania czy dana faktura sprzedażowa dotyczy towarów lub usług wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT, wskazane jest określenie przez jednostki organizacyjne w umowie/zamówieniu/innym dokumencie stanowiącym podstawę do wystawienia faktury VAT kodu PKWiU 2008 oraz nazw sprzedawanych przez nie towarów i świadczonych przez nie usług.
8. Jednostki organizacyjne są zobowiązane umieszczać adnotację „mechanizm podzielonej płatności” również na fakturach VAT, których wartość jest równa lub wyższa kwocie 15 000,00 zł brutto, mimo, że wartość towarów lub usług wymienionych w załączniku nr 15 ustawy o VAT, których sprzedaż jest dokumentowana tą fakturą jest mniejsza niż 15 000,00 zł brutto.
9. Jednostki organizacyjne są zobowiązane stosować zasady opisane w pkt. 1-8 powyżej w odniesieniu do wszelkich faktur VAT sprzedażowych dotyczących towarów lub usług wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT i wystawianych po 1 listopada 2019r.

WÓJT GMINY

mgr Marcin Filipiak